

Peter Kolšek

Deset pesmi

Vesolje

Razdalja med Zemljo in Luno
znaša svetlobno sekundo in četrtr.
Rimska cesta je daleč 26 tisoč svetlobnih let,
galaksija Kit, na primer, pa kar 25 milijonov
tega nepojmljivega časa, ob katerem je tudi
smrt popolnoma ravnodušna.

Mlada zaljubljenca, obiskovalca razstave,
ne še dolgo par, sta se vrgla na klop,
oba zamišljena, oba nestrpnih rok.
Le koliko svetlobnih let bo minilo,
preden me bo poljubila, je pomislila
njegova glava tik nad njeno?
In v kateri galaksiji je to mednožje,
pokrito z belim krilom, ki ga Sonce,
oddaljeno dobrih 8 svetlobnih minut,
prav zdajle prijema z rumenimi rokami?

Trije starci

Tako je bila lepa,
da jim gre še danes srh po telesu.
Že omemba njenega imena jim dviga dlake
po pozabljenih delih života.
Njena boleča podoba se je zavihala
v mnogo knjig, ki so jih prebrali.
Morda je to tista pastirica, dve stoletji
nazaj, ki se je nad ovco znesla tako,
da si je vanjo obrisala svoje razdražene prsi.

Njen globoki obraz, iz katerega so pili,
so jemali s seboj v zakone in v vinograde.
Ponoči so šepetali skrivno zapuščino:
ti je nisi imel, on je ni imel
in jaz sem ostal brez nje.

Z žitnih polj, s prvih semaforiziranih križišč
je prihajala rumena svetloba,
ki jo ona slika že skoraj pet desetletij.
Z njo mehko preganja neljubljenega
in se spominja drugačnih časov,
ko si je v enega od sedanjih starcev
obrisala rajska usta.

Nori Pierrot

S cigareto, veliko daljšo od nosu
in veliko krajšo od pričakovanja.
Z oblačili, ki so naga bežala od njega,
potem pa se na varni razdalji ustavila
in ga gledala ...
Tako so minila desetletja.
Svetloba je razpela šotor
in začela ugašati, preden so jo
jutranje ptice raznesle po vsej zemlji.
Neopazno, kot zmeraj, so potemnela
tudi dekleta, a ohranila bele zobe.

Ostalo je toliko,
da si še zdaj podajamo konzerve trave.
Tu in tam se kdo zdrzne,
ko najde v notranjem žepu listič,
na katerem piše, po kateri poti
je treba do naslednjega zapisa.
Ni izguba norost, izguba je,
da so se za zmeraj končali transporti,
s katerimi so potovale barve.

Marec

V zemljo mora črni sneg.
Ženski koraki drobijo šibko svetlobo.
Vse, kar prihaja, je voda.

Kako boš nadaljeval,
nobena harmonika ne kodra zraka,
ki ga dihaš? Kar si doslej ponotranjil,
je uležanina, s katero je mogoče potrpeti.
Kajti zmeraj je volja po salutiranju,
zmeraj se znajo mrtvi tudi poveseliti.

Marec je večji od tistega, kar lahko
zaobsežeš z rokami. Ko skušaš
krmariti začetek, vidiš gola rebra konca.

Zunaj pa kaplja od streh.
Temna zemlja dviga velika kladiva,
ki si jih imel doslej za napravo,
ki proizvaja prebujenje.
Ampak zdaj veš, da so nakovala
mehko obložena z večnim spanjem.

Ženska, ki hiti proti aprilu,
je zgoraj svetla, spodaj potopljena v vodo.
Prihaja naproti in se hkrati oddaljuje.

Vermeer

Nikamor ti ni bilo treba,
zlati vek si si dal položiti na čelo,
ladje so prihajale in odhajale,
natovorjene z dišavami in barvami,
zaradi njih je bilo omotično Severno morje.
Tiščalo te je v trebuhu, v srcu pa zrak,
spuščen skozi rozete katedral na jugu.
Svetloba za zajtrk, bolečina dopoldan,
ko so ženske brkljale po kuhinjah.
Plava in rumena – takšen je bil izcedek
Amorjev, ki si jih naslikal popoldan.
Zato so tvoje ženske kot Evropa,
ki je že zdavnaj splezala s tistega grškega bika.
Ko sprejemajo pisma ali pretakajo mleko,
si ljubezen zatikajo v nadržja, s skrivnostnim nasmehom,
ti pa žariš iz njihovih obrazov in rokavov,
zaradi njih prihajamo k tebi,
nikamor ti ni treba oditi.

Težak poklic

Na smrt se dolgočasi,
pravi pesnik, trikrat nagrajen,
ko jih piše, svoje redkosmrtne pesmi.
Res, najbolj dolgočasna stvar na svetu,
a kaj, takšna je zla usoda,
ko nič drugega ne zna!
Pri tem je vse pripravljeno in čaka,
kdaj se bo lahko obregnil:
ciklame stojijo v špalirju, vodotoki,
ki bi morali že zdavnaj upasti,
se redijo kot oblaki, drobnica,
namenjena urarjem, skače skozi zlate obroče.

Svitki poezije se valijo mimo njega
kakor kolona utrujenih insektov:
včasih šavsne z roko, ki podjarmlja,
kdaj drugič jo pozabi sredi notnega
črtovja. Težak je ta poklic –
toda, čeprav razkrinkan,
nikoli ne jenjajo njegovi klici.
Zaradi njega, ko pride veliki petek,
laže razumemo, kako dolgočasni
so šele navadni torki
in druga božja posedanja.

V starca

V starca si se zagledala, nesrečnica,
ki so ti oči predolgo visele na praznem
obzorju. In zdaj iz vseh tisočerih naprav,
ki merijo čas, ne izveš, koliko je ura.
Tvoja ura, v kateri se preprih srečuje
z uležanim telesom. Od znotraj
te je dosegla temna roka,
ki ti na obrazu prižiga žareče vitraže.

Brez potrebe cvetiš, enaka vnemi,
kakršno izražajo mavrice na fotografiji.
On, ki ga gledaš kot k sebi nagnjeno
katedralo, se že izgublja med krznom
spominov, in lov je beseda,
ki mu pade najprej na pamet,
ko ga pobožaš po dlakavem telesu.
Sama si, nesrečnica, kot jutranji strel.

Sapfo

Ti, ki si si znala sama potešiti poželenje,
ki si z Afrodito vsako popoldne pila nektar,
naj pridem v tvoj vrt!

Naj si napasem oči na tvojih dekletih,
naj vidim, kako jim pristojijo ogrinjala,
tistim debelušnim in veselim, in onim,
ki jim do svatbe manjka le še malo dni.
S sluhom, ki še pomni dekliške pesmi,
bi rad pil iz tvojih senčnih gajev.

Zato me spusti v svoj algebrski vrt,
kjer so leta spremenjena v mahove,
kajti tukaj je rast prevelika,
preglasno je škripanje olj in dišav,
vonji pa so nevarno pomešani z našimi
razdišanimi sencami. Kar slišimo,
je tisočkrat pomnoženo šepetanje bogov
med počitkom. In kar vidimo,
niso megle na Olimpu,
ampak majhne flanelaste zavese,
ki visijo čez prikazovalne površine.

Naj pridem k tebi,
čeprav nisem niti kot Titon,
ki je imel nesmrtno ženo,
a je vseeno umrl.
Res, čas me priganja,
ampak rad bom pri tebi
tudi ne čisto živ.

Njegova glava

Na njenih okroglih kolenih,
skrčenih v magdalenske griče,
je zapustil svojo glavo.
Za zmeraj bo ostala tam,
fotografija jo kaže z nasmehom,
ki še ni vedel, da ga čaka
dolgo ogledovanje.

Pa kako ga je ljubila!
Prišel je v času, ko so bile
testenine že absolvirane,
ko ni nihče več pričakoval
novih začetkov.
Kar prišel je in dvignil loputo,
ki je zapirala pot v maternico.

Če zdaj pogleda nazaj –
ena sama cimetova omotica.
Tako kot potovanje v Karpate,
zares vesela botanika.
In če pogleda naprej,
preko svojih kolen,
mar ni njegova glava
kakor lepa zimzelena rastlina?

Cvetoči travnik

Nebo se je uleglo na hrbet,
zato rože cvetijo kot zvezde,
sonce pa sedi na vrhu hriba
s spodvihanimi žarki
in pase rajske ptice.

Prostranstvo je rumeno in vijoličasto.
Plavice so špranje, skozi katere
gledajo mesečki v zelene galaksije.
Toda vidljivost ni omejena
na svet, ki ga poznamo –

od tod se vidi v Lepoto.
Čemu to izobilje rož in metuljev?
O čem pripovedujejo barve pijane?
Potujejo na karneval jeseni
ali so samo padle z Velikega voza?